



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 у 121/2019
18.10.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Катарина Манојловић Андрић, у предмету предлагача АА из ..., ул. ..., кога заступа као пуномоћник Душица Парезановић, адвокат из ..., ул. ..., одлучујући о жалби предлагача поднетој против решења Управног суда Р4 у 188/2019 од 09.08.2019. године, у предмету заштите права на суђење у разумном року, донео је дана 18.10.2019. године

РЕШЕЊЕ

I ЖАЛБА СЕ УВАЖАВА и ПРЕИНАЧУЈЕ решење Управног суда Р4 у 188/2019 од 09.08.2019. године, тако што се:

Усваја приговор предлагача и утврђује да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Управним судом у предмету У 9742/2017.

Налаже се судији известиоцу у предмету Управног суда У 9742/2017 да, у року од три месеца од дана достављања овог решења Управном суду, предузме радње ради правноснажног решавања наведеног предмета, као и да, у року од 30 дана по истеку претходно наведеног рока, обавести председника Управног суда о предузетим радњама.

Обавезује се Република Србија да предлагачу на име трошкова по приговору исплати износ од 6.000,00 динара, који ће бити исплаћен из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од 15 дана од дана подношења захтева за исплату.

II ОБАВЕЗУЈЕ СЕ Република Србија да предлагачу на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 12.000,00 динара, који ће бити исплаћен из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова, у року од 15 дана од дана подношења захтева за исплату.

Образложење

Предлагач је 09.09.2019. године поднео Врховном касационом суду, преко Управног суда, жалбу против решења Управног суда Р4 у 188/2019, којим је одбијен његов приговор ради убрзања поступка у предмету Управног суда У 9742/2017, као неоснован. Ожалбеним решењем одбијен је и захтев предлагача за накнаду трошкова поступка.

Предлагач сматра да је ожалбеним решењем неосновано одбијен његов приговор ради убрзања поступка у предмету Управног суда У 9742/17. Истиче да је тужбу због ћутања управе у том предмету поднео 23.06.2017. године јер тужени орган другостепеним решењем од 06.04.2017. године није одлучио о његовој жалби, нити је накнадно доносио било које ново решење. Предлаже да суд усвоји његову жалбу, преиначи ожалбено решење и досуди му одређене трошкове поступка.

Поступајући по жалби предлагача, у смислу одредаба чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15) и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“ бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС“ бр. 46/95... 106/15), Врховни касациони суд је испитао побијано решење, применом члана 386. у вези члана 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да је жалба основана.

О жалби је одлучивао судија одређен Годишњим распоредом послова у суду у смислу одредбе члана 16. став 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“ број 40/15), којом одредбом је предвиђено да председник непосредно вишег суда може годишњим распоредом послова да одреди једног судију или више судија да поред њега воде поступак и одлучују по жалбама.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06), утврђено је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљен суд, правично и у разумном року, јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и оптужбама против њега.

Одредбом члана 18. став 3. Устава Републике Србије, утврђено је да се одредбе о људским и мањинским правима тумаче у корист унапређења вредности демократског друштва, сагласно важећим међународним стандардима људских и мањинских права, као и пракси међународних институција које надзиру њихово спровођење.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року уважавају се све околности предмета суђења, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странке током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, затим поштовање редоследа решавања предмета и законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Ожалбеним решењем је одбијен приговор предлагача поднет ради убрзања поступка у предмету Управног суда У 9742/17, као неоснован, са образложењем да је тужба поднета 23.06.2017. године, да од момента подношења тужбе до подношења приговора није протекао толико дуг временски период који би довео до повреде права на суђење у разумном року, при чему у том периоду није било неактивности суда јер је тужба достављена туженом органу на одговор, а од тужиоца је тражено да се изјасни да ли је задовољан накнадно донетим решењем туженог.

Врховни касациони суд налази да је Управни суд погрешно закључио да у конкретном случају није повређено право предлагача на суђење у разумном року. У време подношења приговора ради убрзања поступка у наведеном предмету управни спор је трајао две године и ова чињеница сама по себи не би морала да указује на то да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року. Међутим, управни спор је у овом случају покренут тужбом због ћутања управе, односно због неодлучивања туженог органа Републичког геодетског завода о жалби тужиоца, овде предлагача, која је поднета 23.04.2014. године. Предлагач је већ у тужби нагласио да је примио решење туженог органа од 06.04.2017. године којим је одлучено о жалбама његовог пуномоћника и законског заступника мал. ББ, али да тим решењем није одлучено и о жалби коју је он лично поднео дана 23.04.2014. године због чега сматра да постоји ћутање управе. И поред оваквих тужбених навода, који су поновљени у поднеску – изјашњењу тужиоца од 17.11.2017. године, Управни суд је два пута (30.10.2017. и 15.08.2019. године) налагао пуномоћнику тужиоца, овде предлагача, да се изјасни да ли је „задовољан накнадно донетим решењем туженог органа... од 06.04.2017. године“. Дакле, очигледно је да решење туженог органа од 06.04.2017. године не представља нови акт донет након подношења тужбе, већ решење које је постојало у време подношења тужбе, па је Управни суд требало да оцени да ли је тим решењем одлучено о жалби тужиоца (овде предлагача) или су основани његови наводи о ћутању управе. Управни суд је у предметном управном спору предузимао радње након подношења тужбе из чега произлази да се не може говорити о његовој неактивности, али очигледно да се ради о неправилном вођењу поступка који је довео до прекорачења разумног трајања с обзиром на све околности овог случаја.

Врховни касациони суд је своју оцену о неразумно дугом трајању поступка у предмету Управног суда У 9742/17 засновао на пракси Европског суда за људска права која се односи на судске грешке у примени права као узрок кршења права на поштовање разумног рока. Европски суд за људска права сматра да правна грешка коју почини неки судија може да оправда закључак о кршењу права на суђење у разумном року у комбинацији са другим чиниоцима. Тако је у пресуди *Rashid protiv Bugarske* (став 82. пресуде од 05.06.2008. године, број представке 74792/01 – пресуда је доступна само на француском језику) истакнуто да је кашњење углавном било последица узастопних враћања предмета од стране виших судова првостепеном суду због неправилног позивања сведока, али и због непоштовања других процедуралних правила.

Полазећи од изложеног, Врховни касациони суд је, на основу члана 18. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, усвојио жалбу предлагача и преиначио првостепено решење Управног суда тако што је утврдио да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у поступку који се води пред Управним судом у предмету У 9742/17.

Како је овим решењем утврђена повреда права на суђење у разумном року у предмету који није правноснажно решен, Врховни касациони суд је одредио рок од три месеца за предузимање радњи у циљу правноснажног окончања поступка, сматрајући да ће се на тај начин постићи сврха заштите права на суђење у разумном року.

Одлука о накнади трошкова предлагачу за састав приговора и жалбе од стране адвоката донета је на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку

сходном применом одредаба члана 153. став 1, члана 154. и члана 163. став 1. Закона о парничном поступку, а према Тарифном броју 13 Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката.

Судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

Поука о правном леку:

Против овог решења жалба није дозвољена.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић